

Langer thuis dankzij een toegankelijk huis

Ouderen hebben een kleinere kans om in een verpleeghuis terecht te komen wanneer ze in een toegankelijk huis wonen. Dit onderzoek brengt de relatie in kaart tussen de toegankelijkheid van een woning en instroom in het verpleeghuis.

Het effect loopt op met de leeftijd. Zo hebben 90-plussers met een gelijkvloerse woning, of een woning waarin ruimte is voor een traplift, een kans van ongeveer 9 procent om het komende jaar in het verpleeghuis te belanden. Vergelijkbare ouderen met een woning die niet zonder trap te betreden is, hebben daarentegen een kans van ongeveer 11 procent. De toegankelijkheid van de woning speelt vooral een rol voor mensen met lichamelijke beperkingen en in mindere mate voor mensen met cognitieve beperkingen.

Het bieden van “de juiste zorg op de juiste plek” is een belangrijk uitgangspunt van het zorgbeleid. Die plek is vaak thuis: ouderen willen graag zo lang mogelijk thuis wonen. Om het langer thuis wonen te faciliteren, richt de overheid zich onder andere op het verbeteren van de kwaliteit en toegankelijkheid van de woning. Hoewel beleidsmakers het woonbeleid dus inzetten als middel om ouderen langer thuis te laten wonen, was er tot op heden geen grootschalig empirisch onderzoek dat de relatie tussen de toegankelijkheid van het huis en instroom in het verpleeghuis in kaart brengt.

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het classificatiesysteem van TNO dat voor vrijwel alle woningen in Nederland laat zien in hoeverre de woning toegankelijk is voor mensen met mobiliteitsbeperkingen, of tegen aanvaardbare kosten toegankelijk te maken is. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen 1) woningen die niet zonder trap te betreden zijn (meest ontoegankelijke woningen), 2) woningen die door het plaatsen van een traplift toegankelijk te maken zijn en 3) gelijkvloerse woningen die al volledig toegankelijk zijn. We koppelen deze data aan administratieve data over gezondheid, persoonskenmerken en buurtkenmerken voor alle 75-plussers in Nederland in de periode 2011-2014.

Op basis van dit onderzoek zien we twee manieren waarop gemeenten hun woonbeleid kunnen inzetten om ouderen langer zelfstandig thuis te laten wonen. Ten eerste kunnen gemeenten, ouderen tijdig stimuleren om een passender huis te vinden. Hierbij kan worden ingezet op samenwerking met corporaties of door het aanstellen van wooncoaches.

Ten tweede kunnen gemeenten bijdragen aan de toegankelijkheid van een woning door ondersteuning te bieden bij woningaanpassingen, zoals het plaatsen van een traplift. Hoewel het onderzoek het effect van woningaanpassingen niet meet, lijkt dit wel belangrijk te zijn, omdat de resultaten vergelijkbaar zijn voor aanpasbare huizen en de meest toegankelijke huizen.

Lees ook het bijbehorende [ESB-artikel](#).